

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Vallás és közoktatás.

— Dr. Wlassics Gyula miniszter programbeszéde. —

Wlassics miniszter 7-én megmutatta nekünk a nemzeti kultúra palotájának büszke épületét. Mint Mózes a sinai hegyről, úgy engedte látnunk az ígért földét. A sarokkövek már le vannak rakva s majdnem az első emeletig haladt a palota építése, melynek alapzatát gróf Csáky Albin, a mostani miniszter előde építette meg. Látjuk a nagy, a magasztos czélt, észrevesszük annak a férfinak szorgalmát a munkában, a ki odalépett a képviselőház elé, hogy a munka folytatásához az eszközöket kérje tőle. Program és beszámoló volt a miniszter beszéde, melyben múlt, jelen és jövő egy harmonikus egészzé oldadt össze. Szép eredményeivel a múlt, czéltudatos tevékenységével a jelen és az egységes nemzeti állam dicső gondolatával a jövő.

Egységes nemzeti állam: ez az a vörös fonál, mely a miniszter egész politikáján végig húzódik; annak kiépítése képezi eszményét annak a férfinak, kinek kezébe a koronabizalma a vallás- és közoktatás felelősségben gazdag tárcáját tette le. Mint a gyakorlat embere, egyenesen a katedréről hivatva meg, tudja Wlassics, hol van szükség gyors beavatkozásra s a hol bekövetkezik ez az eset, be is avatkozik gyakran valamennyi iskolai czopf rémületére. Ehhez még becsületos törekvés és minden reformmunka

alapos megfontolása járul, mely a sablonokhoz és a saját akarathoz való pedáns ragaszkodástól menten, csak a legjobbat akarja s viszi keresztül.

A miniszter különösen közoktatásügyünknek adta kimerítő képét. A vallási kérdéseket csak érintette, miután e téren a főkérdések jelenleg a tárgyalások stádiumában vannak. A katolikus autonómia és a kongrua elintézés végett az illetékes tényezők előtt vannak, úgy hogy a kormány állásfoglalása egy későbbi időpontnak látszik fentartva. Mindamellett a közoktatási kérdések megbeszélésekor ezt a témát is érintette a miniszter és fejtegetéseiből kihangzik a megnyugtató maxima: állam és egyház közt a jó viszony fentartása, az a maxima, melyet a liberáliszmus is követel, mely az egyháznak megadja, a mi az egyházé.

A közoktatásügyre vonatkozólag a miniszter beszéde az új eszmék, az új reformok egész tengerét foglalja magában. A kisdédóvótól az egyetemig, a tanítás minden ága a miniszter reformtenykedése alatt lenni látszik. Nagyon messze vinne, ha követni akarnók a minisztert sikerei felsorolásában, reformtervei pragmatikus előadásában. Előtte az egész tanítási és tanulási rendszernek egységes reformja lebeg, a tanításnak és tanulásnak a jövő század követelményeihez való illesztése. A legkisebb részletben is ez elv által vezeteti magát és ebben is látjuk a nagy czélt, melyet maga elé tűzött.

Szinte revolueió hatása lesz a polgári iskoláknak a miniszter által bejelentett reformja. Geniális vonás van abban, hogy ezeket az iskolákat kimentik a hamupipőke állapotból, melyben a humanista kor óta szunynyadnak. Szélesebb minősítési jogot adnának nekik, fel akarják őket ruházni az egy éves önkéntesi joggal, és így a valódi iskolák sorában léptetnék őket, míg eddigelé jóformán azt sem tudjuk, mitől is jók a polgári iskolák. Igazi modern szellem lengi át a miniszter fejtegetéseit a felső leányiskolákra vonatkozólag. Felette fontos, a mit az egyetemreformjáról, különösen a kötelező kórházi gyakorlatról, továbbá az university extensionról mondott. Beszéde utolsó részét a képzőművészeteknek szentelte Wlassics és új bizonyítékát adta művészetszeretetének.

A képviselőházhoz és a nemzethez, az egész társadalomhoz és a haza minden fiához intézett azzal a felhívással fejezte be epochális beszédét a miniszter, hogy ki ki tehetsége szerint mozgítsa elő a magyar kultúra czéljait.

A beszéd, mint már említettük, boldogító kilátást nyit nemzeti kulturánk kiépítésére. És ha egy későbbi nemzedék teljes pompájában készen látni fogja az épületet és ha annak ormáról messze láthatón lobogni fog az egységes nemzeti állam háromszínű lobogója, — emlékezzék meg akkor a nemzet halásán arról a férfiről, aki mint körütekintő építőmester e diszépülethez a köveket összehordta.

TÁRCZA.

A felsült detektiv.

Írta: Senki.

XI.

(Folytatás.)

És ennek a heves párbeszédnek nemsokára váratlan eredménye fejlődött. — Gyulát az asszony koplaltatni kezdte újból a csókban. Már a vacsora után nem nyújtotta oda azt a forró eper ajkát a karikós csókra; mikor jó éjt kívánt Gyulának, még kezét sem adott neki. Dacozott lett és hideg, mint a kő.

Gyula türtőztette magát két napig. De a harmadikon elpattant a türelem hurja. Csomagoltatott a Pannival és az esti vonattal Pestre utazott valami nagy érdekű per ügyében. Az asszony kissé meghökkent, mikor egy hónapra való konyha pénzt adott át Gyula e füres szavakkal: „Rendelkezésére bocsátom! Ha kell valami, táviratozhat.” — Ez nem volt afféle műelutazás. Elutazott, mert tudni akarta, mit fog Nusi csinálni pénz nélkül? Ezt Gyula ez ideig nem tette; a pénzkezelésben Nusi teljes szabadságot élvezett. Volt elég belőle a Wert-

heimban, de nem prédált. Igaz, hogy gyermek nem vala a háznál, mégis takarékosan bánt a pénzzel három éven át; és Gyulának ez oldalról nem volt oka ily nagy sérelemre. De elnyelte a sértést, nem nyult a pénzhez és azt felelte vissza: „Elég lesz a míg haza érkezik — Pannának.” Nusi akkor már készen volt a terveivel. Némán intett Gyula és elutazott, látszólag nyugodtan, hisz itt hagyta maga helyett az újonnan érkezett detektivet. A Gyula elutazását követő napon, a Dónáth-házzal szemközt lakásban egy új fogorvos telepedett meg. Mr. Goode Pensylvániából. Igazi angol-amerikai típus. Ez vala hivatva Nusi ellen bizonyítékokat gyűjteni. És ez a szemüveges magas fekete alak lelkiismeretesen akarta megkapni a Gyulától megígért díjt. Mint az árnyék, úgy kísérté Nusut mindenütt figyelemmel. Nappal a lefüggönyözött ablakon át leste, naplőba jegyezte, ki megy be, ki lép ki a Dónáth-ház kapuján. Felírta, hányszor és hova indult Nusi, kivel beszélt, ki kísérté, mit vásárolt, ha Nusi elindult, a fogorvos szolgálja felkapott egy kis csomagot és ezzel elkísérté dr. Dónáthné mindenféle gyanu nélkül. Ott lebzelt a házak előtt, a hová Nusi bement, míg onnan ki nem jött. Este ott ült a Dónáth-ház kapuja alatt késő éjfélig, míg ura ki-aludta magát, aki azután hajnalról délig; ellenőrizte az édest. És már mint egy heti leskelődés után azt írta a napijelentésében Pestre, Dónáth Gyulának: „Ez az asszony becsületos asszonynak látszik lenni.”

XII.

És Gyulának ez az információ, ez a jelentés oly jól esett a főváros bódító zajában. Dónáth dr. mulatott ugyan Pesten, eljárt a színházakba, orpheumokba, mindenféle más szórakoztató helyekre, de azért lelke vissza sirt az édes otthon után; mindent átélvezett, a mit jogász kora óta itt hagyott a fővárosban, csak Nusut nem tudta feledni. Mint valami édes álomkép, úgy tűnedezt fel lelkében minduntalan az édes Nusi alakja. Valami visszasikoltott benne az elhagyott tuba rőzsa után; hallotta szinte a három év alatt élvezett csókok melodíáját és újra átálmodta az azokkal járó boldogságot.

„Csak egy Nusi van a világon” vallotta be magának a detektiv jelentése után. A második hét végén jött a második jelentés. Hosszu névsora az asszonylátogatóknak volt leírva, kik a szalmaövegvet vigasztalni jártak. Férfi nem fordult elő ebben a névsorban. De érdekes volt a két utolsó sor írás, mely így hangzott: „Az N betű álarozosbálba készül; már varrják is a ruhát. A T betű ugyanent teszi.”

„Helyesen van értesítve. Ugy van, most a következő szombaton lesz az a mulatság, melyen megakarták őt csalni. „Rászedjük az öregot”, hangzott bensejében, mint távol menydörgés a multból, a Tibor levele. Rögtön irt is Msr. Goodenak haza új utasításokat és előkészítette a vihart.

És Nusi mit sem sejtve ezekről a jelentések-

Darányi.

Budapest, ápril 7.

(P. C.) Ez a név ma programot jelent. Darányi igazán szakminiszter. Észre lehet venni a tárczán, hogy az nem valami grófi sportman birtokában van, kit szeszély és sport indított, nem a tárcza, hanem a cím átvételére; észre lehet venni, hogy szakember kezében van a tárcza, aki miniszteriumának minden zugába, a legkisebb irodájába maga behatol azzal a törekvéssel, hogy mindent jól és legjobban csináljon. Darányi a gyakorlat embere, aki nem ismer sablonokat, hanem mindent a pillanat változó szükségleteihez alkalmaz, még önmagát is. Ha egy ház kigyullad, nem kérdezi, ki gyújtotta fel, hanem oltja a tüzet.

A beszéd, melyet Darányi a költségvetési vitában a földművelésügyi miniszterium előirányzata első czimének tárgyalásánál tartott, egész tükörképe az ő egyéniségének, politikai személyiségének. Minden szóvirág, minden bevezetés nélkül mindjárt in medias res megy Darányi s következik az összes kérdések kaleidoszkopja. Egy részlet sem marad megbeszélés nélkül. A mintádkörtől a filoxeráig, nagy birtokost és kistelepitvényt, mindent és mindenkit felöl a miniszter érdeklődése és messzelátékintete. Anélkül, hogy a beszéd részleteibe becsátkoznánk, mely a legközelebbi év működési programjaként jelentkezik, csak azt konstatáljuk, hogy a miniszter reformtevékenysége a jövő évben még fokozódni fog. Darányi egész sorát jelentette be a törvényjavaslatoknak, melyeknek a parlamenti béke jelen áldásos korszakában teljes kilátásuk van rá, hogy hamar testté és vérré válnak.

Mint nem barátja a politikai lábujjhegyen járásnak, erősen neki ment a miniszter különösen a szociálista kérdésnek. Valamennyi politikusaink, kormány és ellenzék, eddig bizonyos félelemmel messziről kitértek a szociálista kérdésnek. Noli me tangere volt nekik a kérdés, melylyel szemben a képviselőház struccpolitikát követelt. Darányi kimondta az igazi szót. Az államnak ki kell lépni a tartózkodásból: a munkások kapacitálásában versenyezni kell az agitátorokkal. És ugyanazon eszközökkel kell dolgozni, mint a szociálista izgatók, a kik szóval és írásban terjesztik téves tanításait. Az ellen propagandának az irodákból ki kell hatolnia az országba, a legkisebb munkás legtávolabb eső kunyhójába. A józan mánkás-szervezkedést elő kell mozdítani s nem szabad minden szövetkezésbe mumust látni.

A legfontosabbak s legérdekesebbek voltak a miniszter fejtegetései a munkástörvény felől. Az ideai aratásra vonatkozó prognosztikon a legaktuálisabb jelentőséggel bír. A külföld is megnyugvással fogja hallani, hogy a szerződések a jövő aratásra a leg-

jobb rendben megkötöttek, s hogy a miniszter minden eshetőségre gondoskodott elegendő és megbízható tartalékokról. Szükségtelen magyarázgatni, mily rendkívüli fontossággal bírnak az aratási szerződések. A nemzeti vagyon fekszik ott künn az alföldön a vetésekben s a legkisebb rázkódásból katasztrófa lehet. Élet és sors függ tőle s a földművelésügyi miniszter praktikus érzékére mutat, hogy már most alkalmat vett magának, hogy megnyugtató nyilatkozatot tegyen.

A miniszter beszédének egy nagy része a borhamisítókra és a gabonauzsorának szólt. Bátor kézzel üzött ele téren is egy gonosz szellemet, mely már hetek óta kísért. Teljes igaza van Darányinak a liberálisizmusnak semmi, de semmi köze sincs a borhamisításokkal és a gabonauzsorával. A liberálisizmus nevében tiltakozunk minden közösség ellen a borpancsolókkal és gabonauzsorásokkal. Ha ezek az uraságok a szabadelvűség tiszta, fényes paizsa mögé menekülnek is és a szabadelvűség magasztos eszméjéből csinálnak üzleti csalafintát szédélzéseik mellett, ez a paizs nem fogja őket megtaltalmazni. És az a férfi, aki annak idején a vészélyben forgott liberálisizmus szolgálatában a Wekerle-kabinetet s vele a szabadelvű egyházpolitikát megmentette, az a férfi nem lehet a klerikalizmusnak előharcosa. Az ily támadások teljesen hidegen hagyhatják őt. Minden igazi liberális és ezekkel egész Magyarország azt kiáltja feléje: csak tovább ezen az uton; ez az ut vezet az ország és közgazdaságának fellendüléséhez.

Földművelésügyi budget.

A képviselőház ma újra hozzáfogott a munkássághoz és a földművelésügyi miniszterium költségvetését vette tárgyalás alá. A képviselők nem csak üdülésre használták a rövid husvéti szünetet, hanem arra is, hogy a választókkal gondolatokat kicseréljék a legujabb mult és a legközelebbi jövő felett. A vidéken még meglehetősen sok egyenlenség várható kiegyenlítésre, mert régi ellentétek ott nehezebben simulnak el, mint a központban, hol a miniszterelnök az ő domináló tekintélyével minden alkalommal beavatkozhatik. A mi a jövőt illeti, a politikai beszélgetések főtárgya kamaszt a mezőgazdaság helyzete volt és a fővárosba visszatérő képviselők bizonynyal sok eszmét hoztak magukkal, melyeket most a földművelésügyi költségvetés vitája alkalmával értékesíteni fognak.

Mezőgazdaságunk, mint köztudomásu, már rég óta nincs kedvező helyzetben. Nemcsak különféle sorscsapások által szenvedett, hanem oly konjunkturák ellen is kellett küzdenie, melyek szabályozása majdnem teljesen kívül esik egyesek, valamint a

kormány hatalmi körén. A tengeren tuli verseny nyomja a nyers termények árát s lehetetlenné tesz minden javítási kísérletet. Ehhez járult újabb időben a hitel megnövekedése és drágulása, ami akadályozza a belterjesebb gazdálkodás bevezetését. Már pedig régi tapasztalat, hogy mindenki, aki nem érzi magát mindenképpen kellemesen, keres valakit, akit azért okozhat. És mi lenne legközelebb, ha nem az illető szakminiszter, tehát őt vádolják. Csak-hogy dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter nem ad okot a támadásra, mert ami csak hatalmában van mindent becsülettel megtesz, hogy a mezőgazdaságot emelje. Tiszta, széles látása van neki és sem a nagy egész, sem a részlet nem kerül el figyelmét és gondoskodását. Zavarban lennénk, hol kezdjük, ha mindazt fel kellene sorolnunk, amit ő a magyar mezőgazdaságért tett. Gyors és kiadós akciója az inséges esztendőben és a munkás mozgalom alatt emlékeztetőben van mindenkinek és felejtetetlen marad. A mezőgazdasági szövetkezeti hitel terén hervadhatlan érdemeket szerzett magának, habár az erre fordított fáradozások gyümölcsei csak a jövő években érnek meg teljesen. A lótegyezés emelésére talán egyik előde sem tett annyit, mint ő. A szőlők felújítása legszebben halad és a borpancsolók üldözése illő árt biztosít a természetes terméknek.

De ezek csak oly egyes akciók, melyek mindenkinek ugyyszólván a szemébe ötlének; a mostani földművelésügyi miniszter egész működését méltatni, nagyon messze vezetne. A mezőgazdáknek tehát más bűnbakot kell keresniök és azt a kereskedelemben, különösen a börtében hiszik, hogy megtalálták.

A mi a börtét illeti, nem lehet tagadni, hogy biz' ott fordulnak elő kihágások, melyek a mezőgazdasági termelésnek nem válnak előnyére. Ámde azoknak az elemeknek, melyek kihágásokra hajlandók, maga e legitim kereskedés lép nagy súlylyal a nyakukra s nem szükséges, hogy a gazdák heveskedjenek. E tekintetben agráriusaink, ugylátszik, messze mennek. A malomipart támadják, a szeszipart és az egész kereskedelmet, anélkül, hogy megfontolják, hogy az említett gazdasági ágaknak árt-hatnak ugyan, de ez esetben a más kára nem azonos a saját előnnyel. A mezőgazdák törekedjenek érdekeiket mindenképpen előmozdítani, de más kereseti ágak kárát soha se keressék. A legkevésbé válik pedig javunkra, ha az ipart és kereskedelmet támadják, mert ezek az ő leghivebb és legerősebb szövetségeseik. Az ipar legnagyobb részben hazai nyersterményeket dolgozik fel, a kereskedelem meg minden terménynek fokozott piaci árt ad. Ezt a kezdetleges igazságot oly általánosan el kelle ismerni, hogy feleslegesnek kellene lenni, a mellett még szót vesztegetni is, legfőképpen az agráriusokkal szemben, kiknek szóvivői nagyon jól tudják, hogy a legcsakélyosabb pozitív vívmány többet nyom, mint a leghesebb hajsza egy phantom után, mely semmivé foszlik, ha közelebb lépünk hozzá.

Munka szenvedély és béke lankadás nélkül.

Abban a hitben vagyunk, hogy ebben az öt szóban kifejezést adtunk a Széll-kormány programjának minden vonalon. Ebben a hitünkben megtart és megerősít bennünket az a három nagyszabású s a mily közvetlen melegségű, ép oly államférfiúi hivatottságról tanusodó beszéd, mely Hegedűs kereskedelmi miniszter adjain, legutóbbi kolozsvári fogadtatása alkalmából felhangzott, s a melynek sem tartalmában, sem alakjában nem találhatott még a sötétben látó pártseműveg sem gáncsolni valót.

E három beszéd mindenike azzal a jóleső melegséggel lett elmondva, mely átvonul a fiui szeretetnek hangján, az édes anya: Kolozsvár városa iránt, de szerteszét hangzott minden szava a hazában, mert azokat a fiui szerelemnél, talán még magasabb a honszerelem lángja hevíté át.

Hegedűs Sándornak, az igazi self made man-nak, a ki nem azért vállalt tárczát, hogy egyéni-ambícióit kielégítse, hanem miként a kabinet elnöke a lucratív kényelmes állapotok háttérbe helyezésével, egyedül kizárólag az országnak akar szolgálatakat tenni, tudását, tapasztalását, bámulatos energiáját hazájának szentelve: bátran elhiheti mindenki, hogy az amit mond az meggyőződés.

ról élt és terveket szőtt. Az a konyhapénz meg a Tivadar volt a szövet, melyen gondolataival himezte a jövőt. Tivadarnak napról-napra fokozódó szerelme boldoggá tette. Ah azok az édes levelek, melyeket Tivadar neki minennap küldött, kikerülték a detektív ur figyelmét. A Gyula lapját használta ki erre a levelezésre Tivadar a kaszinóban. Dónáth ugyanis megvette feleségének a Pesti Hírlapot az olvasókör asztaláról; tette pedig ezt nem szűcsigágból, de azon elve folytán, hogy „Nem jó asszonynak a friss lap.” — Ebben a lapban, melyért a Panna mindennap eljött, az egyes betűk át voltak huzva és ponttal megjelölve. Mikor Nusu ezeket leírta, a legszenvédélyesebb szerelem sorait olvasta Tivadartól, Óvatosságból állapotok meg a szerelmesek a levelezés e módozatában, mert a postában nem bíztak.

XIII.

Tivadar tehát állandóan élesztette a lobogó tüzet, Dónáth pedig három hétig egyszer sem irt a hitesejének. Ki akarta börtölni azt az asszonyt, várta hogy az puholjon és írjon neki, pedig mint tanult, okos ember tudhatta volna, hogy asszonyt nehéz, sőt lehetetlen kibörtölni. Nusu is felelt a Tivadar leveleire. Nem küldte cselédétől soha. Ott cigarettázott rendesen az erkély szögletében este 9—10-ig és a kiszivott tokocskát mindig akkor dobta le az erkélyről, mikor Tivadar arra vonult; a tokban volt az összesodrott felelet. Mikor Tivadar látta az éjsötétjében az erkélyen a háromszoros szippantást, már tudta, hogy válasz érkezik az ő levelére. Ré-

gen folyt ez a levelezés közöttük és ezt nem sejtette senki. Nusut ez ideig nem látogatta meg Tivadar, mert nem lehetett, nem volt szabad. Az ő terveibe az vágott be legjobban, hogy Tivadart az örjögétség izgassa csábos ígéretekkel és édes biztatásokkal.

Az az álarcos multság volt az első intim közeledés alkalmával kitűzve. Hogy várt erre az alkalomra három férfi: Gyula, Goode és Tivadar. Azon az emlékezetes szombaton soknak kellett eldölnie.

Gyula már előtte való esütőtörökön érkezett haza az esti vonattal. És hunczut a véletlen. Ugyanazon vonattal érkezett a szolgálati szakaszban Tivadar is a szomszéd órházak egyikéből, a hol a vasutór beteg feleségénél járt orvoságot irni. Csak a leszállásnál vette észre Gyulát, a mint a peronon Goodeval kezét szorított. Különsnek találta ezt a titokzatos ismeretséget, gondolkodott is rajta, de nem jutott a nyitjára.

Ketten ültek egy bérkocsiba és elhajtottak. Tivadar most már az álarcos bált is veszélyeztetve látta, pedig ok nélkül félt, mert az, az ő részére pompásan sikerült. Már pénteken este azt hozta a cigarettá tokocská: „Szombaton este 10 órakor jöj-jön el a zárt üveg hintóval”. — Tehát mégis rávette az urát ez az asszony. Csak azon csodálkozott, hogy délután Nusu ott kacagott egy csomó szép asszony közepette az erkélyen, kik nála akkor kávé joutoltak és Gyula ur nem volt sehol sem látható.

(Folytatás következik)

semmi érdek által nem befolyásolt használni akarás, a mit csak egy önzés, egy hiúság vezet: a közszolgálat s az érdemek önzése, a korszakalkotás hiúsága.

Ha ebben a sokat tépett országban a címül felírott jelszó végre valóra válik, ez valóban a korszakalkotás munkája lesz.

Nemes egyszerűségben lélekemelő, csillogástól mentek, de eszméi s gyakorlati tartalomban arról gazdagabbak voltak Hegedüs kijelentései, melyekben ugyszólván az egész ország közfelfogása domborult ki.

Tárczájának különben tágkörű ressortját csak futólag érintette a miniszter, inkább arra törekedett, hogy a a kormánynak inaugurált szellemének jellemvonásait markirozza beszédében.

Ennek keretéből vezéresillagként világít elő, a törhetetlen szabadelvűség abban az óvatos irányzatban érvényesítendőleg, a mily anyagi, s szellemi erőforrásaink s közbékének határolnak körül, míg tovább menőleg anyagi és szellemi erő elvi intensív fejlesztése oly célból, hogy az igazi szabadelvűség dusan termő fájáról minél több zamatot gyümölcsöt szakithassanak.

A még szózataival egyfelől tette buzdit, példaadásával előljár, míg oktat, tanul és tanulni kész, — míg bizalmat kér és vár, a magát nyújtja oda előlegül, — míg munkatársakul hívja fel hazánkfiát, ő dolgozik, — míg ígér, már teljesít, — míg nagy dolgok forrnak agyvelejében, addig apró részletekből építi a hatalmas épületet.

Ez Hegedüs Sándor, a Széll-kabinet erős oszlop, s eszményének, irányzatának megtestesítője. A Széll-kabinet programjában azért volt hát akkora erkölcsi erő és hatalom, hogy ha nem is lemondásra, de beolvadásra birta azon irányzatok embereit, melyek eddig éles antagonizmusban állottak a szabadelvű párt kormányával.

Most már együtt vannak munkára készen. S ha szabad az elhangzott hasonlatot tovább fűzni, a mélyebben szántott földbe több eszme mag vettetik a szorgos magvetők által. A melyik mag csiraképes, megnövekszik terebélyes fává, mely enyhét, oltalmat ad az alatta népesülő növényzetnek, a melyik nem életereáló azt az éber közszellem fogja kigyomlálni, vagy magától elpusztul.

Ujdonságok.

— **Hymen.** Gligor Ferencz bereczki áll. isk. igazgató április 11-én vezette oltárhoz Szilágyi Aranka bereczki áll. isk. tanítónőt. Az új pár nász-utra indult.

— **Esküvő.** Márton Imre, esikszereai kir. törvényszéki aljegyző a napokban tartotta esküvőjét Zajzon Ilona kisasszonnyal, Zajzon Sándor, kődivásárhelyi polg. isk. tanár kedves nővérevel Maksán.

— **Április 11-ikét** Kézdí-Vásárhelyen is a nagy nap jelentőségének megfelelő fénnel ünnepelték meg. Előző este a főter, s a főbb utcák lakásainak ablakai pompásan kivoltak világítva. A nagy nap délelőttjén az összes iskolákban nemzeti ünnepély tartott, melyen a tanulók hazafias dalokat énekeltek, szép költeményeket szavaltak s a tanárok egyike mindenütt lelkes beszédekben buzditotta az ifjúságot hazaszeretetre s a legalkotmányosabb király iránti tiszteletre. Délelőtt 10 órakor az összes hatóságok és testületek megjelentek a r. kath. templomban tartott isteni tiszteleten, a hol Lőrinc Béla plébános mondott fényes segédlettel nagymisét, melyet Rácz János kántor szép énekei s Révész Cyrill tanár gyönyörű szóló-éneke nagyban emeltek.

— **Halálozás.** A nagy idők tanui egyre fogyanak. Vén Ádám, kődivásárhelyi öreg polgár, 48—49-es derék honvéd, f. hó 11-én, 85 éves korában jobblétre szenderült.

— **Rablás.** F. hó 11-ére virradó éjjelen vakmerő rablást követtek el, valami gaz tettesek Kézdí-Vásárhelyen a Császár Pál főtéri kereskedésében. Az üzlet udvarfelőli bejáratának vasajtáját próbálták előbb fölnyitni, miután azonban ez kettős zárral volt ellátva s a felső (Wertheim zárral ellátott) lakatot levenni nem sikerült, az alsó zár kinyitása után a vasajtót rendkívüli erőfeszítéssel alulról fölfelé hajlították, s az így nyílt résen bebujván az üzlet mellékhelyiségébe, ott a Wertheim-szekrényen eszkö-

zöltek furást s azt így kinyitni sikerülvén, az ott levő mintegy 400 frtyi készpénzt elrabolták s folszerelvén magukat még mintegy 8 drb revolverrel, körülbelül 500 tölténnyel s holmi bonbonokkal, az éj esendjében eltávoztak oly nyugodtan, a mint munkájukat sikerült végezniök. A rendőri nyomozat megindult.

— **Köszönet.** Városunk érdemekben gazdag s áldozatkészségéről ismeretes országgyűlési képviselője, nagys. Benke Gyula ur, a háromszékvármegyei „Erszébét” árvaleány-nevelő intézetnek, a kődivásárhelyi „Rudolf” kórháznak és a kődivásárhelyi „Stephanie” menedékháznak — husvéti ajándékul — egyenként 100—100 frt alapítványt küldvén, kedves kötelességünknek ismerjük e kiváló jószívűségért és figyelemért a nyilvánosság terén is kifejezni hálás köszönetünket. A megnevezett intézetek nevében. Kézdí-Vásárhely, 1899. április 4-én Br. Szentkereszt Stephanie, elnök. Martzi Ferencz, jegyző.

— **Öngyilkosság.** Gergely Mihályné szentléleki lakos a napokban felakasztotta magát. Már egy ízben megkísérelte az öngyilkosságot, de akkor észrevették s meggyógyították, most azonban nem volt senki otthon s így sikerült. Az öngyilkos asszonynak többször heves összeeserdülése volt férjével, mert az asszony folyton ivott, s most is bizonyosan részeg fővel követte el az öngyilkosságot.

— **Utlevel.** A belügyminiszter körrendeletben hívta fel a románába utazók figyelmét arra, hogy utlevelüket a román konzulátusnál okvetlenül láttatassák, mert a nem láttatott utlevellel Oláhországba senkit sem eresztének. A konzulátus Budapestén van s így a vidékieknek is itt kell láttatni az utlevelét, jó lesz ezt megjegyezni, mert nem valami nagy mulatság az, ha a határról a szegény turistát visszaküldik, kitanítva arra, hogy az utlevelé a maga eredeti állapotában mit sem ér.

— **Kávéitalunk,** amely nekünk oly nélkülözhetlennek látszik, a valóságban csak a divat és megszokottság készítménye, amelyet történelmileg követnünk elég érdekes. Mint ismeretes, a törökök a „fekete italt”, mely nálunk az eltöltött boréveket pótléka volt, hozták be a Nyugaton és az Párison és Bécsen át a tizenhetedik század végén lassankint divatba jött. De csak lassankint, mert ezen főzet sokáig nem ízlést, sőt eleinte „visszataszítónak” találták. És mit nem vísz keresztül a divat! és végre is az idegizgató kávé élvezetéhez való hozzászokás nem volna olyan sajnálatos, ha — fájdalom — rövidesen nem mutatkoztak volna annak nagyon szomorú következményei. Már a múlt század közepén hírneves orvosok a bakkávé hatásaképpen az ideg- és szívműködés bénulási jelenségeit mutatták ki; és mióta 1820-ban a coffeint felfedezték, biztosan tudják, hogy ezen jelenségek habár csak kis adagokban rendszeresen a kávébabbal bevett kávémelegre vezethetők vissza. Azonban dacára minden orvosi, gyakran a legsürgősebb óvásoknak, a rendszeres kávéivás szokása mind jobban elterjedt, főleg bizonyára azért, mert a már kéznél levő izlet-szokás helyett nem tudtak teljes értékű pótlékot nyújtani. Ez csak a legnagyobb eredményt kisért Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé bevezetésével történt, és mondhatni az emberiség általános javára és valódi áldására. Ugyanolyan ize és illata van, mint a bakkávének, annak az egészségre ártalmas tulajdonságai nélkül. A Kathreiner-féle malátakávé most még többnyire a bakkávé mellé pótlékként használtatik, amelyhez félig, vagy azonfelül is adható. De ha egészen tisztán iszszuk, erősen előkészítve, akkor is kitűnően izlik a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé és egy családiasztalnak sem lehet elég sürgősen és melegen ajánlani. De csak a „valódi Kathreiner” használatuk az ismert eredeti csomagokban és óvakodjunk a csekélyebb értékű utánzatoktól, valamint a „nyitottan kimerített” árutól.

— **Nyilvános-köszönet.** Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak, mint az elavult csusz és köszvény elleni vértisztító-thea foltalálójának Neunkirchenben (Alsó-Ausztria). A vért tisztítja ugy a köszvényes, mint csuszus bántalmakban. Midőn tehát a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert első sorban kötelességemnek ismerem neunkircheni Wilhelm gyógyszerész urnak legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatért, a melylyel az ő vértisztító-theája az én fájdalmas csuszos szenvedéseimben reám hatott, másodsorban pedig azért, hogy hasonló bajban szenvedőknek figyelmeztetést theára felhívjam. Nem vagyok képes leírni azon szenvedő fájdalmakat, melyeket 3 éven keresztül minden időátfutás alkalmával tagjaimban kiállítottam, a melytől sem gyógyszer, sem a bécsi fürdőn használt kőnes fürdő nem volt képes megmenteni. Álmatlanul hánykódtam ágyamban éjjelenként kereszttül; étvágyam nagyban csökkent; egész valóm szomorú kinézetet öltött magára és egész tes-

tieröm megfogyatkozott. Ezen vértisztító theának 4 heti használata után azonban fájdalmaitól nemcsak teljesen megmenekültem, hanem jelenleg is — miután már 6 hete, hogy nem használok — teljesen ment vagyok és egész testi erőm megjavult. Nagyön meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen theát veszi igénybe: Wilhelm Ferencz urat áldani fogja. Kiváló tisztelettel Streitfeld Butschin grófnő, főhadnagy neje.

Kimutatás.

A vármegyei törvényhatósági közgyűlés által 103. jkvi. pont alatti határozat alapján Gábor Áron emlékoszlopára elhelyezendő új márvány tábla beszerzési költségeire befolyt gyűjtésekről.

Városi tanács gyűjtése S.-Szt.-György: Elmlieh Lőrincz 10 kr. Gyárfás Árpád, Mingovics Adolf, Dr. Izsák Lajos, Krabl Károly, Bozoky Béla, Ferencz Lajos, Istvánfi János, Leonhardt és társa, Fejér István, Benkő Mór 50—50 kr. Goldstein Ferencz 20 kr. Novák Gyula 10 kr. Róth Mórné 20 kr. Kovács Ferencz, Veres Mihály 10—10 kr.

Városi tanács gyűjtése S.-Szt.-Györgyről: N. János, Bay István, Császár Damokos 1—1 frt.

Városi tanács gyűjtése Szemerjéről: Veres Mihályné, Serester Emma 10—10 kr.

Városi tanács gyűjtése S.-Szt.-Györgyről: Pap Lajos főg. ig. 50 kr.

Városi tanács gyűjtése Szemerjéről: Féder Jakab, Féder Mór 10—10 kr. Bartha Ignác, Demes József 20—20 kr.

Városi tanács gyűjtése S.-Szt.-Györgyről: Mihály Imre 1 frt.

Fejér Manó 1 frt. Deák János 10 kr. Szilágyi Róza 20 kr.

K.-Vásárhely város tanácsa 5 frt.

Elöljáróság gyűjtése Kilyénről: Kovács Lajos, Ince Józsefné 10—10 kr. Ifj. Szilágyi György, Kovács András, Szilágyi Ferencz 20—20 kr. Szilágyi András 10 kr. Mihály Ferencz 20 kr. Mihály József 10 kr.

Martonfalva községből 5 frt 20 kr.

Osdola községből 40 kr.

Elöljáróság gyűjtése Soósmezőről: Soósmező községből 1 frt 45 kr.

Elöljáróság gyűjtése Szentlélekről: Szentlélek községből 60 kr.

Elöljáróság gyűjtése Barátosról: Tamás Károly 50 kr. Kocsis Elek 10 kr. Bartha Samu 50 kr. Várdi Salamon 10 kr. Politzer Rudolf 20 kr. Soós Albert 50 kr. Bibó József 20 kr. Deák Barabás 50 krajczár.

Elöljáróság gyűjtése Kovásznáról: Kovászna községből 6 frt 85 kr.

Elöljáróság gyűjtése Baróthról: Ince Gábor 10 kr. Nodráska Venczel 20 kr. Gergely István, Gergely Ferencz 50—50 kr. Kozocsei József 20 kr. Dániel Ferencz 50 kr. Baka Sándor 20 kr. Dr. Soly-mosi István 50 kr. Fekete Frigyes, Tschurl Károly 20—20 kr. Gelei Vilmos 15 kr. Köpe Vilmos 20 kr. Agoston József, Komán György, Bartha József, Kesz-erü Ferencz 10—10 kr. Máthé István 1 frt. Mar-koly István, Dániel Lajos 20—20 kr.

Községi jegyző Altorjáról: 85 kr.

Községi jegyző Szentlélekről: 30 kr.

Községi jegyző Esztelnekről: 50 kr.

Községi jegyző Futásfalváról: 3 frt 25 kr.

Községi jegyző Nyujtóról: 50 kr.

Községi jegyző gyűjtése Baróthról: Mórak Lajos, Nagy Ezsaiás 1—1 frt.

Községi jegyző gyűjtése Kőpeczről: Deák Albert 20 kr. Hoffmann Géza 50 kr. Hoffmann Lázárné, Uzon Albert 20—20 kr.

Császár József K.-Vásárhely 2 frt.

Deák András S.-Szt.-György 1 frt.

Trottner Henrik K.-Ajta 1 frt. Trottner Vilmos K.-Ajta 1 frt.

Dr. Sinkovics Ottó Szentkatolna 2 frt.

Vajna István S.-Szt.-György 2 frt. 50 kr.

Antalfi Lajos gyűjtése Árapatakról: N. N. 50 kr. Henter Antal 20 kr. Antalfi Lajos 1 frt.

László József Lemhény 1 frt 50 kr.

Bartha Béla gyűjtése Szentlélekről: Kovács Kálmán 50 kr. Pál Sándor 3 kr. Orbai Miklós, Keresztes Dénes 5—5 kr. Bartók Ignác 10 kr. Kozma István 50 kr. Bartha Béla 40 kr.

Sipos Sámuel gyűjtése S.-Szt.-Györgyről: Sipos Sámuel 50 kr. Balás Béla, Sipos Zoltán, Demes Elek 20—20 kr. Sipos Dezső 10 kr.

Nagy Dénes S.-Szt.-György 1 frt.

Kőnczei Benedek S.-Szt.-György 50 kr.

Összesen 66 frt 48 kr.

Megelőzőleg közzé tett gyűjtés 132 frt 37 kr.

Összesen 198 frt 85 kr.

S.-Szt.-Györgyön, 1898. december 14.

Gábor Péter,
alispán.

Hirdetések.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtől feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toilett-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(88 93—100)

ELADÓ HÁZ.

Egy igen jókarban levő lakház 3 szobával, 2 konyha, kamara, szin, udvar, az udvaron kut szabadkézből eladó. Hol? megmondja e lap kiadója.

Csak a ezen védjeggyel való! Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a

SCHAFFER RÓZA névre

Sépség gazdagság!

Sépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni addig csak a

Mme Rosa Schaffer

szerb. kir. udv. és k. n. arai szállítónő
Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépség-szerek által sikerült.

Törvényesen védve.

ütések anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépitő szerek által kitért likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szennyezős hatása a bőrről eltűnnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 forint 50 krajczár.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégly 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású toilett-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

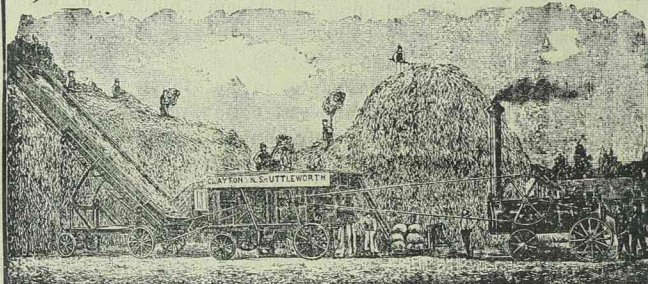
A Ravissante crême, puder és viz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításon nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabonként 1 frt 50 krért és a „Savon-ravissante” kiváló szépség-szappan hölgyek és urak részére, darabonként 80 krért. Valamennyi készítményem csodálatos hatásáért teljes kezességet vállalok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthező a legmagasabb körökből és csak diszkreczió miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer Bécs, I., Graben 14.

12 11—12)

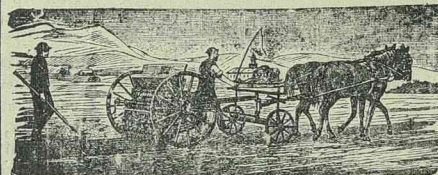
Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek

2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

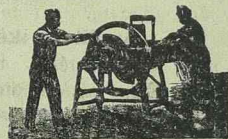
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában jutányos áron felvételnek.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelytt.